

Jazyková analýza textu

Výchozí text

Na pokraji moravské dědiny vidíme bývalý lovecký zámeček pánů z Větrova. Je omítnutý pampeliškovou žlutí, má věžičky pokryté prejzy a korouhvičku s kohoutem. V zámečku je dětský domov. Žijí v něm děvčata a kluci od šesti do patnácti let, všeobecně zvaní Větrováci.

1. Kterými slovními druhy jsou podtržená slova v textu? Označte číslem nad vybrané slovo.
2. Určete v následující větě slovní druhy (číslem nad každé slovo) a znázorněte stavbu věty jednoduché. Graf popište.

Na pokraji moravské dědiny vidíme bývalý lovecký zámeček pánů z Větrova.

3. Vypište z textu všechna přídavná jména slovesná a napište k nim základové slovo.
4. Vypište z poslední věty textu slovesný tvar, pojmenujte ho a určete slovesné kategorie.
5. Od slovesa *vidět* vytvořte uvedené slovesné tvary:
kmen přítomný:
kmen minulý:
příčestí minulé:
příčestí trpné:
opisné pasívum:
přechodník přítomný (všechny tvary):
přechodník minulý (všechny tvary)
přídavné jméno slovesné:
a) z příčestí trpného:
b) z přechodníku přítomného:
c) z přechodníku minulého:
podstatné jméno slovesné:
6. Proveďte slovtvorný rozbor a stavbu slova zámeček. Nezapomeňte uvést správnou terminologii.

a) Slovtvorný rozbor:

b) Stavba slova:

7. U přídavného jména *lovecký* určete jmenné kategorie.

8. Do první věty textu vložte vhodnou částici – větu napište.

9. Slova *děvčata* a *kluci* nahraďte jednoslovným vyjádřením.

10. V kterém řádku (řádcích) jsou pouze antonymní dvojice?

a) *pára – led, krev – mléko, víno – pivo*

b) *dlouhý – nekonečný, snědý – opálený, silný slabý*

c) *ticho – hluk, přímka – křivka, zisk – ztráta*

d) *čilý – mrštný, zřejmý – nápadný, rovný - ohnutý*

11. Opravte chyby.

Mount Everest stál osamnělý a záhadný až do 29 května 1953, kdy horolezecká výprava slezla jeho vrchol. Chlapci si představovali, jakby to vypadalo, kdyby podnikli výlet na divoký západ. Spočátku jezdila nejvýše 90ti kilometrovou rychlostí. S rukama skříženými za zády sledoval vískající děti. Dennodenně se s ní loučil slovy: „A zítra nashledanou.“ Všechny nabyté vědomosti se snažil u slovně druhového rozboru sůročit. Můj přítel je velmi zcestovalý, navštívil do konce i Dálný Východ. Nedokázal se s její smrtí vyrovnat a spáchal sebevraždu skokem se skály.

